

Gaziantep University Journal of Educational Sciences
Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi
e-ISSN: 2667-5145

Eğitime ve Topluma Adanan Bir Ömür Ekseninde
Prof. Dr. Hikmet Yıldırım Celkan

on the Axis of a Life Devoted to Education and Society, Prof. Dr. Hikmet Yıldırım Celkan

Dündar OK^a

ArticleInfo/Makale Bilgi

Received/Alındı: 06/06/2021
Revised/Düzeltildi: 08/01/2022
Accepted/Kabul edildi:
05/04/2022

Anahtar kelimeler:

Prof. Dr. Hikmet Yıldırım
Celkan Eğitim, Sosyoloji,
Öğretmen
Aile, Toplum, Okul,

Keywords:

Prof. Dr. Hikmet Yıldırım
Celkan Education, Sociology,
Teacher, Family, Society,
School,

ÖZ

Bu çalışmada, Prof. Dr. Hikmet Yıldırım Celkan'ın hayatı, kitapları ve eserlerinden yola çıkarak onun topluma ve eğitime yönelik katkılarının ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Prof. Dr. Hikmet Yıldırım Celkan, başta eğitim olmak üzere pek çok alanda güzel izler bırakmış çok yönlü bir eğitimcidir. Onu tanımak, eserlerini, fikirlerini bilmek, eğitime ve topluma dair tavsiyelerini anlamak büyük önem taşımaktadır. Makalede, Prof. Dr. Hikmet Yıldırım Celkan'ın hayatı, eserleri ve bilimsel çalışmaları ile ilgili bilgi verilmekte, bunun yanı sıra onun eğitim sosyolojisine katkıları ve eğitimcilere örnek teşkil edecek metotları üzerinde durulmaktadır. Makale, Prof. Dr. Hikmet Yıldırım Celkan'ın tahsil hayatı, etkilendiği şahsiyetler, beslendiği kaynaklar, yaptığı bilimsel çalışmalar, yazdığı kitaplar, makaleler ve yaptığı söyleşiler derinlemesine incelenerek oluşturulmuştur. Sonuç olarak çok yönlü bir eğitimci ve toplum bilimci olan Prof. Dr. Hikmet Yıldırım Celkan'ın çok değerli eserleri ve bilimsel çalışmaları ve aynı zamanda eğitimcilere ve topluma rehber niteliği taşıyan fikir ve çalışmaları olduğu kanaatine varılmıştır.

ABSTRACT

In this study, it is aimed to reveal Prof. Dr. Hikmet Yıldırım Celkan's contributions to society and education, based on his life, books and works. Prof. Dr. Hikmet Yıldırım Celkan is a versatile educator who has left marks in many fields especially in education. It is extremely important to know him, his works, his ideas and to understand his advices on education and society. This study focuses on Prof. Dr. Hikmet Yıldırım Celkan's life, works and scientific studies as well as his contributions to the sociology of education and his methods that will set an example for educators. This study was created by examining in detail Prof. Dr. Hikmet Yıldırım Celkan's educational background, the personalities he was influenced by, the sources he fed, he inspired, the scientific studies he did, the books and articles he wrote and the interviews he gave. As a result, it has been concluded that Prof. Dr. Hikmet Yıldırım Celkan who, is a versatile educator and social scientist, has very valuable works, scientific studies and also ideas that are guiding to educators and society.

Cite as: Ok, D. (2022). Eğitime ve Topluma Adanan Bir Ömür Ekseninde Prof. Dr. Hikmet Yıldırım Celkan. *Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(1), 1-7.

^a Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Hayat Boyu Öğrenme Ana Bilim Dalı, dundarok6563@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-9128-1375.

Giriş

Prof. Dr. Hikmet Yıldırım Celkan, 1947 yılında Kilis'te doğdu. Kilis Lisesi ve Kilis İlköğretmen Okulunu bitirdi. 1967'de İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümünden mezun oldu. Sosyoloji ile birlikte Tarih, Pedagoji, Pedagojik Formasyon ve Tecrübi Psikoloji de okudu. Öğretmen Okullarında öğretmenlik ve askerlik hizmetinden sonra 1973'te Erzurum Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesine geçti. Eğitimin Sosyal, Kültürel ve Tarihi Temelleri alanında 1977'de doktor, 1984'te doçent, 1989'da profesör oldu. 1980, 1981, 1984 ve 1989 yıllarında Bilimsel araştırma, kongre katılımı ve sportif temaslar için yaklaşık 14 ay Fransa'da bulundu. 1984 yılında Paris'te yapılan V. Dünya Mukayeseli Eğitim Kongresine bir tebliğle Türkiye'yi temsilen katıldı. Atatürk, Uludağ, İnönü ve Gaziantep Üniversitelerinde öğretim üyeliği, bölüm başkanlığı ve dekan yardımcılığı yaptı. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanlığı, Gaziantep Üniversitesi Adıyaman Eğitim Fakültesi Dekanlığı, Gaziantep Üniversitesi Kilis Muallim Rıfat Eğitim Fakültesi Dekanlığı, Gaziantep Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekan Vekilliği ve Gaziantep Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanlığı yaptı. Bunlar ile beraber sporla yoğun ilgisi olan Prof. Dr. Hikmet Yıldırım Celkan, birçok kulüp ve spor derneğinde yönetim kurulu üyeliği ve danışmanlıklarda bulundu. Telif ve tercüme olmak üzere çeşitli kitap ve kitap bölümleri ile birlikte yurt içi ve yurt dışında katıldığı bilimsel etkinliklerde sunduğu tebliğleri ve makaleleri bulunmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları tarafından 1990 yılında yayımlanan "Ziya Gökalp'ın Eğitim Sosyolojisi" isimli araştırma-inceleme dizisinin ve Asos Yayınevi tarafından 2018 yılında yayımlanan "Eğitim Sosyolojisi" adlı kitabın yazarıdır. Pegem Yayınevi tarafından 2017 yılında yayımlanan "Eğitim Bilimine Giriş" isimli, ortak hazırlanan kitabın da yazarlarından. Akademik çalışmaları ağırlıklı olarak eğitim sosyolojisi üzerine olan Prof. Dr. Hikmet Yıldırım Celkan, Atatürk, Uludağ, İnönü, Gaziantep Üniversitelerinde bölüm başkanı, dekan yardımcısı ve 11,5 yıl dekan olarak çalıştı. Milli Eğitim Şuralarına, yurt içinde ve dışında çeşitli sempozyum ve kongrelere katıldı. Eğitim bilimleri alanında çeşitli bildiriler sunarak tecrübelerini sürekli yeni nesillerle paylaştı. Öğitmenliğe başladığı 1967 yılından beri yaklaşık yarım asır boyunca ömrünü eğitim camiasına ve Türk Eğitim Sistemine adayıp hala da hizmetlerine devam etmektedir. 1996 yılında kurulan Adıyaman Eğitim Fakültesinin kurucularından ve ilk dekanı olan Prof. Dr. Hikmet Yıldırım Celkan, Adıyaman'a atanan ilk Profesördür. Üniversitenin alt yapısının hazırlanmasında ve gelişmesinde önemli görevler üstlenerek Adıyaman'da üniversite kurulması için çok emek vermiştir. Kendisinin de Kilisli olması nedeniyle Kilis'e kurulacak olan Kilis Üniversitesinin, Adıyaman'da olduğu gibi ilk günden beri birçok çalışmasında bulunan Prof. Dr. Hikmet Yıldırım Celkan'ın Kilis'te üniversite kurulmasında çok emekleri olmuştur. 26 öğrenciye yüksek lisans ve 10 öğrenciye de doktora yaptırıp 2014 yılında Gaziantep Üniversitesi Gaziantep Eğitim Fakültesi Dekanı iken yaş haddinden emekliye ayrılmış olmakla beraber, bilimsel çalışmalarına ve eğitim-öğretim hizmetlerine devam etmektedir (Celkan, H. Y. 2020).

Eğitim Sosyolojisi Yönü

Ülkemizde eğitim sosyolojisine katkıda bulunan sosyologlar düşünüldüğünde, Prens Sabahattin ile birlikte İsmail Hakkı Baltacıoğlu ve Mustafa Satı Bey'in de sosyoloji ilminin ülkemizde gelişmesinde büyük katkıları olmuştur. Ancak ülkemizde sosyoloji ilmine en çok emeği şüphesiz ki Ziya Gökalp vermiştir. Gökalp ilk, orta ve yükseköğretimde köklü reformlar düşünmüş, onların bir kısmı Cumhuriyet Dönemi'nde yer yer uygulanmıştır. Nitekim Mustafa Kemal Atatürk'ün "Bedenimin babası Ali Rıza Efendi, hislerimin babası Namık Kemal, fikirlerimin babası ise Ziya Gökalp'tır." ifadesi de Gökalp'ın eğitimdeki fikirlerinin ne

kadar önemli olduğunu apaçık göstermektedir. Akademik çalışmaları ağırlıklı olarak “Eğitim Sosyolojisi” üzerine olan Prof. Dr. Hikmet Yıldırım Celkan ise ülkemizde eğitim sosyolojisinin mimarı olan Ziya Gökalp’ın fikirlerinin asrımızın eğitimi içindeki yerinin korunması ve eğitimin sosyal yönünün gerekliliğini göstermek için 1990 yılında “Ziya Gökalp’ın Eğitim Sosyolojisi” isimli araştırma-inceleme dizisini kitap şekline getirmiş ve bu kitap, Milli Eğitim Bakanlığı Basımevi tarafından 20.000 adet basılmıştır. Prof. Dr. Hikmet Yıldırım Celkan, 2018 yılında ise “Eğitim Sosyolojisi” adlı kitabı yazmıştır. Kitabın önsözünde eğitim sosyolojisinin gerekliliği hakkında şöyle demektedir: “Yirminci yüzyılın başlarında sosyoloji ve eğitimin sentezi mahiyetinde yeni bir bilim dalı olarak doğup gelişen “Eğitim Sosyolojisi”, özellikle İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra Avrupa ve ABD’de hızla yayılarak temel bir disiplin haline gelmiştir. II. Meşrutiyet’ten sonra darülfünunda Ziya Gökalp tarafından “Terbiyevî İçtimaiyat” adı altında okutulmaya başlanan Eğitim Sosyolojisi, Cumhuriyet Dönemi’nde Öğretmen Okulları ve bazı eğitim kurumlarının programlarına da konulmuştur. Günümüze kadar önemi giderek artan bu ders, bugün üniversitelerimizde lisans ve lisansüstü programlarda yerini almış bulunmaktadır. Lisans dersi olmanın yanında, aynı zamanda öğrencilerimize pedagojik formasyon ve Genel Kültür de kazandıracakını umduğumuz bu kitap, öğrencilerimizin başarısı oranında amacına ulaşmış sayılacaktır.”(Celkan, 2018,s.11). Prof. Dr. Hikmet Yıldırım Celkan, makale ve yazılarında eğitim felsefesini işlediğinde İsmail Hakkı Baltacıoğlu’nun eğitimin felsefi temellerine ilişkin düşüncelerinin hâlâ geçerliliğini koruduğunu, bunların yeniden ele alınmasının gerekli olduğunu ve bu düşünceler ile okullarımızı canlandırmamızın zorunluluk olduğunu ifade etmektedir. “Türk Milli Eğitiminden Felsefi Bir Kesit” isimli makalesinde bu durumu şöyle açıklamaktadır: “İsmail Hakkı Baltacıoğlu’na göre maarif bizde yanlış anlaşılmış, basit bir okuma-yazmadan ibaret zannedilmiştir. Oysa okuma-yazma maarifin amacı değil, eğitim öğretimin aracıdır. Gerçek maarif, okulları toplumsal yapıya uygun hâle getirmeli, yetişecek nesli hayata hazırlamalıdır. Aile, okul ve toplum eğitimin temel ortamlarıdır.” Yine makalenin ileri ki paragrafında İsmail Hakkı Baltacıoğlu’nun eğitim felsefesine yönelik fikirlerinden bahsederken şöyle demektedir: “Eğitimin ıslahı ailenin ıslahına bağlıdır. Aile dünyanın en hür okuludur. Okuldaki eğitim-öğretim bilgi plânındadır, ailede ise daha tabîî, aslî ve hayata dönüktür. Okul öğrencinin zekâsını geliştirir, ilim yapar. Aile ise çocuğu beden, his, azim yönünden geliştirdiği gibi, onun için fikrî ve bilimsel yönden de bir gelişme ortamı teşkil edebilir. Bir milletin geleceğinde sadece okul eğitiminin değil, aynı zamanda aile ve toplum eğitiminin de önemi vardır. Çünkü ilim ve eğitim Baltacıoğlu’na göre yalnız okumak ve nasihat almakla değil, görmek, işitmek, anlamak, yapmak, konuşmak, yaşamak, çarpışmak ile de teşekkül eder.” (Baltacıoğlu,1914,s.15, Celkan,H.(2003). Prof. Dr. Hikmet Yıldırım Celkan, eğitim felsefesinde İsmail Hakkı Baltacıoğlu’nun, eğitim sosyolojisinde ise Ziya Gökalp’ın yukarıda değindiğimiz fikirlerinin çok isabetli olduklarını belirtip eğitimciler için içinde yaşadığı toplumun kültürel özellikleriyle asrın medeniyetini ve ilminin gereklerini sentezleyip bu fikirlerin uygulanmasının elzem olduğunu belirtmiştir. İsmail Hakkı Baltacıoğlu’nun değindiği aile kavramının eğitim sosyolojisindeki yeri ve önemini, Prof. Dr. Hikmet Yıldırım Celkan (1991). “Beşeri Kültürün Temel Ögesi Aile” isimli makalesinde şöyle ifade etmektedir: “Kültürleme, ferдин içinde yaşadığı toplumun değer yargılarını yani kültürünü kazanmasıdır. Kültürlenme ise farklı toplumsal yapı ve kültürlerden gelen fert ve grupların karşılıklı etkileşimleri sonucunda yeni bir senteze ulaşmasıdır. Şahsiyet gelişimiyle sosyalleşmesi henüz devam eden çocuğun ve gencin bilhassa kültürleme ve kültürlenme bakımından hassas bir dengede bulunduğu gözden uzak tutulamaz. Sözü edilen hassas denge içerisinde bizi en çok ilgilendiren husus, beşerî

ilişkilerin milletlerarası planda gayet karmaşık mahiyette sürüp gittiği çağımızda milli kültürümüzün yabancı kültürlerin hegemonyasına girmesinin engellenmesi, bunun için gerekli eğitim sisteminin kurularak özellikle, yetişmekte olan neslin şuurlandırılıp, yabancı kültürlerden gelebilecek tesirlere karşı hazır hale getirilmesi ve bu konuda aileye düşen görevlerin gayet açık ve sistemli biçimde temellendirilmesidir.”

Öğretmen Yetiştirmedeki Önerileri

Prof. Dr. Hikmet Yıldırım Celkan, 20 Aralık 2019 tarihinde Nirvana Sosyal Bilimler Sitesinde yayımlanan “Yazık Değil mi Bu Çocuklara” isimli yazısında öğretmen yetiştirmenin temel taşlarını şöyle ifade etmektedir: “Öğretimin her kademesinde çalışan öğretmenleri lisans eğitiminden geçirmek, maaşlarını yükseltmek, onları teknolojik imkânlarla donatmak, her okula bilgisayar göndermek kâfi gelmemiştir. Öğretmen adaylarını eskiye göre biraz daha fazla bilgilendirmek sorunu çözmemiştir. Temeli çürük bir binayı ne kadar sağlam malzeme ile yaparsanız yapın, sonuçta çökecektir. Çünkü işin özüne, esasına, temel amaçlarına ve hedeflerine inilememiştir. Nedir bunlar?

- Öğretmen yetiştiren kurumların öğrenci kaynağı,
- Öğretmen yetiştiren eğitim kurumlarının kuruluş sistemi, amaçları ve programlarının toplumsal ihtiyaçlara göre düzenlenmesi,
- Öğretmen adaylarının seçimi,
- Öğretmenlerin istihdamı ile ilgili reel planlamalar,
- Öğretmenlik mesleğinin etik kurallarının tespiti ve tavizsiz uygulanması.

Yazısının devamında öğretmen yetiştiren kurumlara nitelikli öğrenci kaynağı oluşturmak için açılan öğretmen liselerinin iyi bir adım olduğunu ancak öğrencilerin başka mesleklere yönlendirilmesi başarısız olmasına sebep olduğu ifade etmekte, eğitim fakültelerine girişte, Üniversiteye Giriş Sınavında alınan puanın yegâne kriter olarak kabul edilmemesi gerektiğini, aynı zamanda bir sözlü sınav ya da mülakatın yapılması gerektiğini söyler. Mülakatın veya sözlü sınavın öğretmenliğe girişte değil fakülteye kabulde yapılması gerektiğini savunur. Eğitim fakültesi kontenjanlarının fazla olmasının diğer fakültele göre giriş puanının düşük olmasına bununda niteliğin düşmesine ve aynı zamanda şu anda olduğu gibi atanamayan işsizler ordusu birikmesine sebep olmaktadır. Gerçekçi bir planlamayla ihtiyaca göre eğitim fakültesi açılsaydı, eğitim kurumlarının öğretmen ihtiyacı kadar öğrenci alınsaydı, öğretmen adaylarının mezuniyet sonrası atanma kaygıları olmasaydı, öğretmenler daha iyi yetişmiş olacaktı. Öğretmenlik mesleğinin kendine göre bazı özellikleri olduğunu öğretmenin her yönüyle örnek bir kişi ve her şeyden önce ruhen mesleğe hazır olması gerektiğinden dolayı engellilerin eğitim fakültelerine alınması en büyük bir yanlış olduğunu ve bunun öğrenim hakkından mahrum bırakmaya dahil olmadığını, hatta onlara diğerlerine göre birtakım muafiyetler ve avantajlar sağlanmalı ama eğitim fakültelerine alınmalarının hem eğitim sistemine hem de bu çocuklara iyilik olmayacağını savunur. Devletin genel politikalarıyla eğitim politikalarının birbirinden bağımsız olması gerektiğini söylemektedir. Öğretmen ihtiyacının hem fen-edebiyat hem eğitim fakültesinden karşılanmasının öğretmen yetiştirmede ikililik oluşturup sistemi karmaşıktırdığını söylemektedir (Celkan, H. Y. 2019).

Yazar, “Eğitim Sosyolojisi” isimli kitabında ise konuya şöyle değinmektedir: “Öğretmen Yetiştirme Politikalarındaki hatalar ve tutarsızlıklar, öğretmenlerin meslekler hiyerarşisinde hak ettiği yeri almasını, öğretmenlerin toplumdaki statülerinin yükselmesini

engellemiştir. Çünkü öğretmen yetiştirilirken sadece ihtiyaca göre yeterli sayıda eleman yetiştirilmesi düşünülmüş, mesleğin gerektirdiği öteki imkân ve şartlar gözden kaçırılmıştır.

İhmal edilen başlıca noktalar şunlardır:

- Öğretmen yetiştiren kurumlara öğrenci seçiminde dikkatli olunması ve bazı şartların aranması
- Öğrencilerin mesleki, ahlaki ve sosyal yönlerden mükemmel yetiştirmelerinin sağlanması
- Yasal güvenceler ve çalışma imkânlarının iyileştirilmesi
- Öğretmenlerin örgütlenmesi

Öğrenci seçiminde dikkat edilmesi gereken nokta, çalışkan ve yetenekli öğrencilerin tespitidir.”(Celkan, 2018,s.244).

Yine kitabının başka bir bölümünde ise konuya şöyle değinmektedir: “Günümüz eğitim sistemi sosyal realiteden, toplumun ihtiyaçlarından ve bilimin temel prensiplerinden kopuk yürümektedir. Okulun alternatifi eğitim kurumları türemiş ve eğitimin kalitesi paraya endekslenmiştir. Öğretmen yetiştirme politikaları da doğal olarak bundan nasibini almıştır. Bu konuda bizim önerilerimiz şunlardır:

- Öğretmen yetiştiren kurumların sayısı ülkenin ihtiyaçları ve istihdam imkânları doğrultusunda rasyonel bir yaklaşım ile yeniden belirlenmelidir.
- Bu kurumlara alınacak öğrenciler için önce yazılı seviye tespit sınavı, ardından sözlü yoklamadan oluşan özel bir giriş sınavı yapılmalıdır.
- Bu kurumlarda öğretim yatılı olmalı ve mezunlara mecburi hizmet getirilmelidir
- Eğitim fakültelerinin lisans programlarındaki derslerin içerikleri ülkemiz ve dünya gerçekliklerinin öğretilmesine imkân sağlayacak şekilde düzenlenmeli, lüzumsuz dersler çıkartılmalıdır.
- Öğrencilerin uygulama ve stajları sağlam esaslara dayandırılmalı, uygulama süresi uzatılmalı, bu dersin ölçme ve değerlendirilmesi daha ciddi kurallara dayandırılmalıdır.
- Öğrencilere belirli bir seviyede yabancı dil öğretilmelidir.

Atatürk’ün “Öğretmenler, yeni nesil sizin eseriniz olacaktır.” vecizesinde idealizme ettiği öğretmenlerin, politik tasarruflardan uzak bir şekilde bilimin, teknolojinin, aklın icaplarına göre yetiştirilmesi herhalde ülkemizin beka (var olması) sorununun en sağlam güvencesi olacaktır. Bu güvencenin sağlanmasında eğitim sosyolojisi alanında yapılacak bilimsel araştırmalar ve bunların sonuçlarını hayata geçirilmesi büyük önem arz etmektedir.”(Celkan, 2018,s.257,258).

Uzaktan Eğitime Bakışı

Prof. Dr. Hikmet Yıldırım Celkan, 08 Kasım 2020 tarihinde Nirvana Sosyal Bilimler Sitesinde yayımlanan “Eğitim Sosyolojisi Üzerine Söyleşi” başlıklı yazısında kendisine yöneltilen, “Son zamanlarda eğitimde bilindik kavramlar değişmeye başladı. Sosyal medya ve kitle iletişim araçları okulu etkiliyor ve değiştiriyor. Gelecekte büyük ölçüde neler olacak?” sorusuna, şu şekilde cevap vermiştir: “Çağımıza artık iletişim(communication) ve ulaşım(transportation) damgasını vurmuştur. Churchil, “Dünya eskisine nazaran yirmi kere

daha küçülmüştür.” derken bu gerçeği anlatıyordu. Açık toplumların modern okulları ulaşım ve iletişim sorunları olmayan eğitim kurumlarına dönüşmüştür İmkânlar farklı olsa da bu bir gerçektir ve geriye dönüşü yoktur. Burada önemli olan etkileşime engel olmak değil, kitle iletişim araçlarının etkilerini elemeden geçirip, eğitimin amaçları ve hedefleri doğrultusunda yararlanmaktır. Bundan böyle örgün eğitimin eksiklerini kitle iletişim araçlarıyla kapatacağız. Her ne kadar yaygın eğitim örgün eğitimin yerine geçemese de onun kadar önemli olacaktır. Nitekim bugün bütün dünyayı tehdit eden Corona Virüs salgını karşısında okullarımızda eğitimin kitle iletişim araçlarıyla sürdürülmesi bunun en somut örneğini teşkil etmektedir. Bütün dünyada ve özellikle nüfusu hızlı artan ülkelerde sadece eğitimde değil, sosyal hayatın diğer alanlarında da kitle iletişim araçlarının kullanımının giderek arttığı düşünülürse, ilerde okulun yapı ve fonksiyonlarında önemli değişikliklerin meydana geleceği söylenebilir.” (Celkan, H. Y. 2020).

Sonuç

Prof. Dr. Hikmet Yıldırım Celkan’ın 1973 yılından beri çalıştığı üniversitelerde eğitim görevini ifa etme, akademisyen yetiştirme, bölüm başkanlığı, dekan yardımcılığı ve uzun yıllar dekanlık gibi görevleri üstlenerek eğitimin ilerlemesi için çok çaba sarf ettiği görülmektedir. Eğitim bilimleri alanında sürekli bildiriler sunarak tecrübelerini yeni nesillerle paylaştığı anlaşılmaktadır. Eğitim sosyolojisi alanında, eğitmenlere rehber niteliğinde olan “Eğitim Sosyolojisi” adlı kitabı, yararlanılması gereken önemli bir eserdir. Kitabında, ülkemizde eğitim sosyolojisinin mimarı olan Ziya Gökalp’ın fikirlerinin asrımızın eğitimi içindeki yerinin korunması ve eğitimin sosyal yönünün gerekliliği detaylı bir şekilde izah edilmiştir. Çalışmalarını incelediğimizde hem birey hem de toplum eğitiminin bir arada yürütülmesi gerektiğini savunduğunu görmekteyiz. Onun dikkatimizi en fazla çeken yönü ise eğitim sosyolojisinin günümüzdeki güncel durumlarına çözüm bulması ve yabancı kültürlerden gelebilecek tesirlere karşı eğitimin aksayan yönlerini teşhis edip, tedavi yollarını göstermekle eğitim sisteminin hazır hale getirilmesine çalışmasıdır. Millî kültürümüzün yabancı kültürlerin hegemonyasına girmesinin engellenmesi gerektiğini, bunun için gerekli eğitim sisteminin kurularak özellikle yetişmekte olan neslin şuurlandırılması ile ülkesine ve milli değerlerine bağlı ve ülkesini yüceltmek amacıyla çalışan bir nesil ortaya çıkması gerektiğini savunur. Eğitimde imkan ve fırsat eşitliği sağlamak ve öğretmenlik bölümlerine yerleştirme, öğretmen yetiştirme ve geliştirme yönündeki fikirlerinin çok isabetli olduğu görülmektedir. Bu fikirlerin eğitim politikacıları için de iyi bir fırsat olduğu anlaşılmaktadır. Prof. Dr. Hikmet Yıldırım Celkan, bireylere sadece bir takım öğütler veren bir eğitimci değil aynı zamanda söylediklerini yaşayan örnek bir şahsiyet olduğu görülmektedir.

Kaynakça

- Baltacıoğlu, İ.H.(1330),(1914).Terbiye ve İman, Turan Matbaası
- Celkan, H. Y.(2003) Türk Milli Eğitiminden Felsefi bir kesit, Türk Eğitim Bilimleri Dergisi,1(2).<https://dergipark.org.tr/en/pub/tebd/issue/26132/275248>
- Celkan, H. Y. (1991). Beşeri Kùltürün Temel Öđesi Aile Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi, Yıl: 1 Cilt: 1. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/198054>
- Celkan, Hikmet Yıldırım (2018). Eğitim Sosyolojisi. Asos Yayınları.
- Celkan, H. Y. (2019). <http://www.nirvanasosyal.com/h-417-yazik-degil-mi-bu-cocuklara.html>
- Celkan,H.Y.(2020).<http://www.nirvanasosyal.com/h-970-egitim-sosyolojisi-uzerine-soylesi.html>